

Osi ore!

Vi har nu lämnat Homa Bay eftersom tjänstgöringen som jeepdoktor är slut samt fått tillökning med två av mina vänner och befinner oss nu alla fyra i Kisumu som är Kenyas 3:e största stad (eller 4:e eller 5:e - som vanligt är det ingen som riktigt vet) tillika en av Victoriasjöns viktigaste hamnstäder.

De två veckor som gått sedan min förra Field Report har jag i genomsnitt haft 28 sökande per dag på 4-6 h (spridning 11-41 st). Har upplevt några riktigt dåliga patienter, t ex ett barn som krampat, ett par fall av mässling och vuxna med svår malaria där jag i något fall fått spruta kinin.

Lite statistik för hela min sex veckor långa tjänstgöringsperiod:

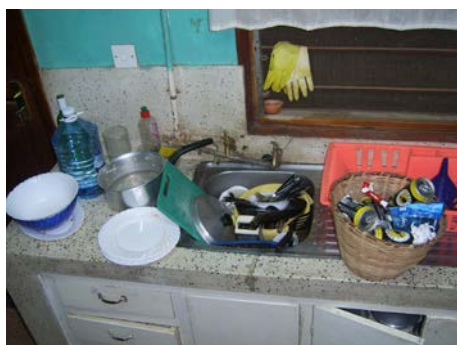
- Antal patienter: 798 (i medeltal 28 pat/dag).
- Åldersintervall: 1 vecka - 86 år.
- Av dessa var 55 % kvinnor/flickor, 45 % män/pojkar.
- Andelen patienter under 5 år var 43 % och spädbarn (<1 år) 19%.
- Andel malariafall: 51%.
- Jag remitterade vidare 29 personer (motsvarar 3.6 % av totalen).

Malaria var den enskilt vanligaste diagnosen. Många patienter sökte också med luftvägsinfektioner, magtarmsbesvär, hudinfektioner (bakterier eller svamp - såg flera fall av tinea capitis inklusive den svåraste formen kerion), sårskador, brännskador, öroninflammationer varav flera perforerade, eksem, mask, ögonbesvär, gynekologisk blödning och allmän värk hos äldre personer. Såg betydligt mindre diarrépatienter och undernäring än jag väntat mig och inte heller så mycket tropiska sjukdomar (utöver malaria) som jag kanske hade trott. Vanliga patientgrupper i det svenska primärvårdsklientelet med hjärtkärlsjukdom, diabetes, ryggont, halsfluss, UVI, missbruk eller (andra) psykiska besvär lyste i princip helt med sin frånvaro. Att fibromyalgi, elöverkänslighet eller så kallad utbrändhet inte förekommer här är kanske något mindre förvånande. Folket här har fullt upp med att få vardagen att gå ihop och har knappast tid att sitta och känna efter.

Vi har trivts fortsatt bra i läkarvillan. Någon eller några gånger i veckan har det varit strömavbrott under max ett par timmar och en gång hade vi slut på vatten. Detta mest för att vår piga inte hade pumpat vattentanken på taket full eller för den delen informerat oss om dess existens så att vi kunnat göra det själva. Men med hjälp av vakten och några mobilsamtal löste det sig. Även myggen har vi lyckats hålla kort med hjälp av ett prima insektsmedel med det suggestiva namnet Mortein Doom.

En sak dr Magnus och jag ångrade efter att 2008 ha kamperat ihop i Dar es Salaam var att vi då inte knutit så mycket kontakt med lokalbefolkningen vilket vi däremot gjort här med följd att vi såväl varit bortbjudna till kenyanska nyfunna vänner som haft middagar för dem hos oss.

Jag skrev i min första fältrapport att varenda kotte verkar heta Otieno eller Odhiambo här, vilket fenomen nu fått sin förklaring. Förutom förnamnet (som nästan alltid är brittisk klingande som t ex Henry, Daniel, Grace, Phyllis eller Paul) och efternamnet (som konstigt nog aldrig anges i journalen), har man ett ytterligare namn som anger tiden på dygnet man är född eller vädret när man föddes. Exempel: Okini = född på morgonen, Ochieng = på dagen, Odhiambo = på kvällen och Otieno = på natten. Regnade det när man föddes heter man Okoth. Är man kvinna gäller samma princip men begynnelsebokstaven är A istället för O, t ex Atieno, Adhiambo. När vi ändå är inne på namn kan jag förresten nämna att jag träffat på många Barack, t o m en Barack Obama (i förnamn), en hel del Clinton och, förvånande nog ett antal Fidel och en Fidel Castro (bägge i förnamn).

Det tidningarna här i Kenya skriver mest om just nu är de fyra toppolitiker, varav två potentiella presidentkandidater (det är val i Kenya senare i år), som nu står åtalade i Haag för brott mot mänskligheten under de, i många fall organiserade, våldsamheter som följde på (fusk-) valet 2007 där över tusen personer dödades och massor fördrevs. Man skriver också en del om konflikten i gränsområdena mot Somalia där milisen al-Shabaab gjort räder ganska långt in i Kenya och kidnappat eller dödat folk. Kenyansk militär genomför nu en offensiv inne på somaliskt område och går ganska hårdhänt fram mot islamisterna. Inga dialogpoliser där inte. En annan följetång i pressen är "the Baraza Case" där en kvinnlig mycket hög domare (Nancy Baraza) hamnat i bråk med en parkeringsvakt på ett shoppingcenter. Judge Baraza sedermera både pistolhotade och vred om näsan på den kvinnliga vakten och sitter nu för ovanlighetens skull själv på de anklagades bänk.

Har fortsatt löpträna flitigt trots att mitt stora marathonår inte infaller förrän 2013. Varje gång jag är ute och vart jag än springer ropar barn "mzungu" (plural wazungu) efter mig. Ordet är kiswahili och betecknar en vit person. I begreppet ingår (vita) europeer, amerikaner och australier samt latinos etc. Även gula asiater räknas som wazungu. Däremot ingår inte indier och araber vilka grupper det finns andra beteckningar för. Allt detta enligt min (uppenbarligen initierade) kenyanske sagesman.

Vår sista helg som Rotarydoktorer for vi på safari till Masai Mara National Reserve som är en av världens djurtätaste nationalparker med tio gånger fler djur per km² än t ex sydafrikanska Krugerparken. Masai Mara sitter för övrigt ihop med det tiofaldigt större Serengeti på den tanzaniska sidan om den gemensamma gränsen. För att göra det lite bekvämare för oss hade vi lejt vår chaufför Yusuf att köra oss tur och retur eftersom han kör både fort och säkert även på dåliga vägar vilket det till stor del var ner till Masai Mara från oss samt hittar bra i området. När jag var här med Rosa Bussarna 2001 höll vi till i den östra delen av parken medan vi den här gången tog oss till den västra utmed Oloololo Escarpment. Vi kamperade på lodgen Mara West bara några km från en av gaterna och gjorde två längre safariturer med guide där vi fick se en hel del vilt och fyra av de s k Big Five-djuren (leoparden gäckade oss dessvärre). Vår lodge var inte inhägnad så vilda djur kunde vandra runt fritt inne bland husen. Den spjutbeväpnade masaj som var vår nattvakt sade att han sett både lejon och elefanter inne på området nattetid. Trots att vi inte hade WC i vår hydda gick jag inte ut och kissade den natten. Varför kanske säger sig självt.

I början av veckan fick vi sällskap av mina rosa bussvänner Penslarn och Malin som lämnat den skånska myllan för lite sol & bad ute på kenyanska kusten vid Mombasa innan de kom till oss. Vi visade dem runt, drack öl och hade kul. Även våra två efterträdare på jeeplinjerna, veteranerna dr Birgitta och dr Lea, kom ner häromdagen så det har varit ganska trångt i läkarvillan på slutet och vår piga har haft en hel del att stå i för att klara markservicen åt oss alla.

Nu är vi i alla fall i Kisumu ett knappt dygn där vi bor på Mill Hill House. Vi har promenerat lite i stan, ätit tysk korv och sauerkraut samt laddat batterierna inför vår gemensamma avslutning på resan som jag kommer beskriva närmare i nästa Field Report.

Kenya yetu, nchi ya wanyama!

The road goes on forever and the party never ends ...

Bgt - i Kisumu, Kenya

